

ശബ്ദതാരാവലി

3

(രണ്ടാം പതിപ്പ്, രണ്ടാം വാല്യം)

ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം ജി പത്മനാഭപിള്ള

൨൦-൧൯

ശബ്ദതാരാവലി.

വ്യൽപത്തി ചരിത്രപ്രയോഗങ്ങൾ മുതലായവ അടങ്ങിയ ഒരു

മലയാളനിഘണ്ടു.

കൂടുതൽ വാക്കുകളും വിവരങ്ങളും ചിത്രങ്ങളും

മറ്റും ചേർത്തു പരിഷ്കരിച്ചു

രണ്ടാം പതിപ്പ്.

രണ്ടാം വാല്യം.

ഡ മുതൽ ഴ വരെ

ഗന്ധകർമ്മം

ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം ജി. പത്മനാഭപിള്ള.

പ്രകാശകൻ

പി. ചന്ദ്രശേഖരൻനായർ.

—:0:—

പ്രതി ൧൦൦൦.

“ഭാസ്കര”പ്രസ്സ്—തിരുവനന്തപുരം.

൧൧൦൬.

വില ബ്രി. രൂപ 7.

(പകർപ്പവകാശം പ്രകാശകനിലും മറ്റും)

ഒന്നാംവാല്യത്തിന്റെ ആദ്യവും രണ്ടാംവാല്യത്തിന്റെ ഒടുവിലും പ്രസാധകന്റെ മുദ്രയില്ലാത്ത പുസ്തകം വ്യാജനിർമ്മാകുന്നു.

സപിതൃതവിക്രിയൻ-സപിതൃതവിക്രിയൻ-
 തൃതീയകന വികാരങ്ങളോടുകൂടിയവൻ,
 കരമംഗലീപിതൻ.
 സപിതൃതി-മ. സപിതൃതം. ഹ. വിവരം.
 സപിതൃ-വി. കരമംഗലം, തന്നെ സംബന്ധിച്ചു.

സേപ

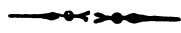
സേപച്ചോ-കന്നിയം.
 സേപച്ചോവൃത്തി-കരമംഗലംപോലെ ചേർത്തു.
 സേപദം-വി. മുട്ടു, വിയപ്പു.
 സേപദം-വി. വിയപ്പിൽ നിന്നുണ്ടായ.
 സേപദങ്ങളുൾ-കൃമികൾ, കാട്ടിച്ചകൾ, കോതു, മുട്ട മുതലായ ജീവികൾ.
 സേപദനി-മ. ദേശമുട്ടി. ഹ. മദ്യം വരുന്ന പാത്രം. അന്നിയുടെ മുട്ടുകൊണ്ടു സപിതൃതം എന്നർത്ഥം.
 സേപദനികാ-അടുക്കല.
 സേപദം-മ. വിയപ്പ്. ഇതുകൊണ്ടു അംഗം നന്നായെന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. വിയപ്പിനു ഫലമായ അംഗമാപം. ഹ. മുട്ട്. ന. ആവി.
 സേപദിക്രമം-വിയക്കുന്നു, ഉണ്ണിക്കുന്നു.

സൈപ

സൈപര-വി. മ. കന്നിയമുള്ള, ബന്ധനമില്ലാത്ത. ഹ. സംവധാനമുള്ള, മടിയുള്ള.
 സൈപരഗാമി (-മിനി)-സേപച്ചോപോലെ നടക്കുന്നവൻ (-വൻ).
 സൈപരത, സൈപരതം-കന്നിയം; ബന്ധനമില്ലായ്മ, സുഖം.

സൈപരൻ-മ. സപാത്രമായി നടക്കുന്നവൻ ഹ. മരൻ.
 സൈപരം-സപന്തളം സുഖം (അ) ഇല്ലപോലെ.
 സൈപരാലാപ-രഹസ്യവർത്തനം.
 സൈപരി-വി. കരമംഗലംപോലെ നടക്കുന്ന.
 സൈപരിണി-മ. വൃദ്ധിചാരിണി, കരമംഗലംസമയം നടക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. പംസുഖം, വേദം. ഹ. മലംപുളം.
 സൈപരിത-കന്നിയം; സപാത്രം, സേപ്തംചാരിതം.

സേപാ

സേപാദരവൃതക-വി. കരമംഗലം വയറുമാത്രം നിറയുന്ന (കക്കിംഭരി).
 സേപാദരവൃതം-അവതവരൻ വയറു നിറയ്ക്കൽ, സപന്തം ഉപജീവനം.

ഓ

ഓ-ഹല്ലകളിൽ മുപ്പത്തുമൂന്നാം അക്ഷരം.
 ഓ-അ. പാദപുരണത്തിൽ പറയും.
 ഓ-മ. ശിവൻ. ഹ. വിഷ്ണു.
 ഓകാരം-ഹ എന്ന അക്ഷരം.
 ഓ-ക-ഉള്ളത്, വാസ്തവമായത്. (അറബിഭാഷ).
 ഓ-കൽ-ബുദ്ധി. (അറബിഭാഷ).
 ഓ-കി-ഭവേദ്യൻ. (അറബിഭാഷ).
 ഓ-ജാ-ക്ഷരകൻ.
 ഓ-ജ-നൽ-ഹരജനന്മാരുടെ കാലരേഖ വർഷം. From 16th July. A. D. 622.

ഫലങ്ങൾ-വന്യസംബന്ധമായ പ്രധാനക
ച്ചേരി, ദിവരൻക കച്ചേരി, രാജയാ
നി. (അറബിഭാഷ).

ഫലങ്ങൾ-മെക്കയിലേക്കുള്ള തീർത്ഥാടനം.
ഫലങ്ങൾ, ഫലങ്ങൾ-ചെറുകുടുംബം.

ഫലങ്ങൾ-അ. നാട്ടുത്തിൽ ചെടിയെ വി
ളിക്കുന്ന ഒരു വാക്ക്. (ഫല എന്നതു
നോക്കുക).

ഫലങ്ങൾ-ചന്ദ്രനയിൽ മോഴ്സിനെ
നവൻ.

ഫലങ്ങൾ-അറബിഭാഷയിൽ, ചന്ദ്രനവം.

ഫലങ്ങൾ-ഫലങ്ങൾ-മ. നാകണം. ഫ.
പവിഴക്കല്ലി. ന. വേഗം.

ഫലങ്ങൾ-ചന്ദ്രന.

ഫലങ്ങൾ-ചന്ദ്രന-ബലാപ്തം.

ഫലങ്ങൾ-മ. ബലാപ്തം. ഫ. പായൽ. ന.
കറകയ്യല്ല.

ഫലങ്ങൾ-രാജയാഗങ്ങളാലും അ
ധികം ശ്രമിച്ച് സാധിക്കേണ്ട ഒരു യോഗം
ശാസ്ത്രസൂത്രം. അനന്തബലംകൊണ്ടു
മനസ്സികര യഥാർത്ഥ കേന്ദ്രത്തിലേക്കു
കുടിയേറ്റു അതുവഴി മിഥ്യബോധത്തെ
കൈവെട്ടിയെന്നതു ഫലം.

ഫലങ്ങൾ-അ. ബലാപ്തം.

ഫലങ്ങൾ-ഫലം എന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ
അർത്ഥം കൂടിയ.

ഫലങ്ങൾ-നാട്ടുത്തിൽ നീചസ്ത്രിയെ വി
ളിക്കുന്ന ഒരു വാക്ക്. (ഫല എന്നതു
നോക്കുക)

ഫലങ്ങൾ-ഫ. അടിക്കപ്പെട്ട, കോലപ്പെ
ട്ട. ഫ. അകപ്പാട്ടെ നശിക്കപ്പെട്ട. ന.
സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനായപ്പോൾ. ഫ. പെരുപ്പപ്പെ
ട്ട. ഫ. വിട്ടുപോയ. ഫ. ഇല്ലാതായ
വന്ന. ഫ. അവസാനിക്കപ്പെട്ട.

ഫലങ്ങൾ-മ. ഭൃഷ്ടൻ. ഫ. പെരിയല്ല
വൻ.

ഫലങ്ങൾ-ഫ. അഗ്നിമിശ്രണം.

ഫലങ്ങൾ-ബുദ്ധിയില്ലായ്മ.

ഫലങ്ങൾ-ബോധമില്ലായ്മ.

ഫലങ്ങൾ-മ. പെരുപ്പൽ. ഫ. കോലപ്പെട്ട,
ഉപദ്രവം. ന. ഫലിക്കപ്പെട്ടത്. ഫ.
നഷ്ടം.

ഫലങ്ങൾ-കോലപ്പെട്ടതിന്റെ ശ
ക്തമല്ല.

ഫലങ്ങൾ-ഫ. മ. കൃപയില്ലായ്മ. ഫ. ഇ
ല്ലാതായവന്ന. ന. കൂടുന്ന. ഫ. നീ
തമായ.

ഫലങ്ങൾ-മല്ലി.

ഫലങ്ങൾ-മ. കോല. ഫ. ഉപദ്രവം. ന.
അടി. ഫ. നഷ്ടം. ഫ. അൽവി.

ഫലങ്ങൾ-മ. ഒരു ആയുധം. ഫ. ഒരു
ദീപം.

ഫലങ്ങൾ-കോല, വധം.

ഫലങ്ങൾ-മനസ്സിടിയായവൻ.

ഫലങ്ങൾ-മ. അടി, ഇടി. ഫ. കോല. ന.
മരണം.

ഫലങ്ങൾ-മ. ശിവൻ. ഫ. വിഷ്ണു. ന. ച
ന്ദ്രൻ. ഫ. വൈദ്യൻ. ഫ. പരിവൃദ്ധം.

ഫലങ്ങൾ-കോലനവൻ.

ഫലങ്ങൾ-മ. കോല. ഫ. അടി. ന.
ഉപദ്രവം.

ഫലങ്ങൾ-കോല.

ഫലങ്ങൾ-വെള്ളം-(സ) തീർത്ഥം, അ
നന്ദനത്തിന്റെ വെള്ളം. (ക്രി-മ).

ഫലങ്ങൾ-മ. കോലനവൻ. ഫ. നശിപ്പി
ക്കു മുതലായതു ചെയ്യുന്നു. ന. നല്ലത.

ഫലങ്ങൾ-മ. അടിയല്ല. (ഫല എന്നു
വാ). പുത്രംകൊടുക്കൽ സ്പർശിക്കപ്പെ
ട്ടെന്നതു എന്നർത്ഥം. ഫ. രോഗം, ന.

പവിഴക്കോടി, ഭീനം. ൫ മരണം
ആ. മഞ്ഞു. ൭ വേഗം.

ഛന്ദോ, ഛന്ദോ-വായുപുത്രനാ
യ ഒരു വാനരശ്രേഷ്ഠൻ. (ശ്രീരാമദാ
സുഷാണ. അമ്മന എന്ന പദം നോ
ക്കുക).

'കല്യാണസൗഗന്ധികം' തുള്ളിയിൽ
'താമരസംക്ഷരൻ മരണമരണമൃത്യു
ഇന്ദ്രാഭി വളച്ചുകളിയ ഒരു സ്ത്രീ ക
ണന. ഇതിനു പലതും പലവിധം അ
ർത്ഥം പറയുന്നുണ്ട്.

ഒരഭിപ്രായം.

താമരസംക്ഷരൻ-വിഷ്ണുവിൻറെ.

മരണമരണ-അനന്തൻറെ.

താഴത്തുതാങ്ങിക്കിടക്കുന്നവനെ-ആഭിക്ര
മംതന്നെ.

മുരുകുന്ന വമ്പൻറെ കോമ്പൻറെ-മുര
കുന്ന വമ്പനായ കോമ്പൻറെ = ഗ
ജഗ്രഹ്യൻറെ = ഗണപതിയുടെ.

കോമ്പംനോട്ടിച്ചോൻറെ - സുബ്രഹ
ണ്യൻറെ.

മൃത്യുനേ-ഗണപതിയെ.

പേടിച്ചു നാട്ടീന്ദ്രപോയോൻറെ- ദൈ
വ്യവണൻറെ.

ചാട്ടിൻറെ-പുഷ്പകവിമാനത്തിൻറെ.

കൂട്ടിൻറെ കോട്ടംകിമിപ്പവൻറെ-രവ
ണൻറെ.

മണ്ണിയുടെ- (മകൻറെ) അക്ഷകമര
ൻറെ.

കഴുത്തുത്തോരു പുരുഷൻ-ഛന്ദോ
ഘനജംഭരീവേട്ട വന്ദനസ്തുണം.

മറ്റൊരഭിപ്രായം.

താമരസംക്ഷരൻ-വിഷ്ണുവിൻറെ.

മരണമരണ-അനന്തൻറെ.

താഴത്തുതാങ്ങിക്കിടക്കുന്നവനെ-ആഭിക്ര
മംതന്നെ

മുരുകുന്ന വമ്പൻറെ സമുദ്രത്തിൻറെ.
കോമ്പൻറെ-ഛന്ദോ വന്ദനത്തിൻറെ.

കോമ്പംനോട്ടിച്ചോൻറെ - കോമ്പം
ൻറെ.

മൃത്യുനേ-രവണനെ.

പേടിച്ചു നാട്ടീന്ദ്രപോയോൻറെ- ദൈ
വ്യവണൻറെ.

ചാട്ടിൻറെ-പുഷ്പകവിമാനത്തിൻറെ.

കൂട്ടിൻറെ-(വാസസ്ഥലത്തിൻറെ) ഭൂമി
യുടെ.

അല്ലെങ്കിൽ ചാട്ടിൻറെ കൂട്ടിൻറെ- കൂട്ട
(ചങ്ങാതി) = പുറമെമേ = കൂട്ടി.

അതിൻറെ കോട്ടം-വിപരീതമായതില.
കിമിപ്പവന്മാർ- ആദിവാസവാസികളായ
മൃത്യു മണ്ണി = നരകാസുരൻ.

കഴുത്തുത്തോരു പുരുഷൻ-ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

കല്യാണസൗഗന്ധികത്തിൽ 'വാ
നേൻറെപുര വാണമുളിടുന്ന ഭീനം
കമ്പിയാം കൃഷ്ണൻതിരുവടി' എന്നിപ്ര
കാരം സ്തുതിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥിതിക്ക് ഇങ്ങ
നെയും ഒരു സ്തുതി വേണമെന്നു് ആ
മഹാകവി വിചാരിക്കുമോ ?

ഛന്ദോധാര - പ്രസിദ്ധമായ ഒരു
കിണർ.

(ഇതു ചിത്രകൂടത്തിലാണു)

ഛന്ദോ-ഒരു രാക്ഷസൻ.

ഛന്ദോ-കഷ്ടം, ആശ്ചര്യം.

ഛന്ദോ-വി. കൊല്ലപ്പെടേണ്ടുന്ന.

ഛന്ദോ-പ. കൊല്ലുന്നവൻ, കൊന്ന
വൻ, മ. ശത്രു.

ഛന്ദോ-പ. കാ. മ. കൊല, മരണം.

ഛന്ദോകാമ-വി. കൊല്ലുവാൻ ആഗ്രഹ
മുള്ള.

ഛന്ദോ-മ. മായ,

ഫന്ന-വി. ഒഴിഞ്ഞു, കടന്നുപോയ.
 ഫറം-അ. കോപത്തിലും മറ്റും പ്രയോഗി
 കുന്ന ഒരു പദം.
 ഫറം-മ. അരയന്നം. ഹ. കരിരം ന.
 ജലം. ട്. ചോര. തി. ആകാശം. എ.
 പുഷ്പം (റ). റ. ഗ്യാനം. വൃ. മംഗലം.
 ന്. സ്വർഗ്ഗം. മം. അറിവ്. മ.മ.
 യുദ്ധം. മ.മ. ജയം. മ.ന. കാരണം.
 മ.മ്. സന്തോഷം. മ.തി. ആയുധം.
 ഫറംസകം-മ. തള, കാൽച്ചിലവ്,
 കാൽവളം ഫറംസതുല്യം എന്നർത്ഥം. ഹ.
 വാതം.
 ഫറംസകൃടം-മ. കോളയുടെ ഉല്പാദനം,
 പൂഞ്ഞ. ഹ. ഹിമാലയശിഖരം.
 ഫറംസഗതി-അരയന്നത്തെപ്പോലെ നട
 കുന്ന നദി.
 ഫറംസതുലം-അരയന്നത്തിന്റെ തുല്യം.
 ഫറംസലാപനി-ഒരു രോഗം.
 ഫറംസനാദിനി-ഒരുവക പ്രധാന ശ്രീ.
 ഫറംസൻ-മ. ബ്രഹ്മാവ്. ഹ. വിഷ്ണു. ന.
 ശിവൻ. ട്. സൂര്യൻ. ഇന്ദ്രിണ ഹനി
 കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. തി. കാമൻ. എ.
 സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ള രാജാവ്. റ. സന്യാ
 സി. വൃ. ജരംസന്ധന്റെ ഒരു കൂട്ടുകാ
 രൻ.
 ഫറംസം-മ. അരയന്നം. ഗമനശീലം
 കൊണ്ട് ഈ പേരുണ്ടായി. ഹ. ഒരു
 മന്ത്രം. ന. ശ്രേഷ്ഠം. ട്. കരിരം. തി.
 അസ്യയ. എ. പ്രാണവായുക്കളിൽ ഒന്ന്.
 റ. മുൻപിൽ. വൃ. ഹേരിജ്. ന്.
 പദ്മം. മം. പോതു.
 ഫറംസമാല-മ. ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ.
 ഹ. കാരണം.
 ഫറംസമുഖി-ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ.
 ഫറംസരഥൻ-ബ്രഹ്മാവ്.

ഫറംസലോഹകം-പിച്ചു.
 ഫറംസവാദം-ചായിച്ചു.
 ഫറംസവാഹനൻ-ബ്രഹ്മാവ്. ഫറംസം
 വാഹനമായുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.
 ഫറംസാഭിപ്രായം-ഭവളി.
 ഫറംസി-പെൺ അരയന്നം.
 ഫറംവേദം-അ. വിളിയികളും നിരയി
 കളും പ്രയോഗിച്ചു വരുന്നു.
 ഫയഗ്രീവ-ഒറ്റ.
 ഫയഗ്രീവൻ-മ. ബ്രഹ്മണരുടെ വേദം
 മോക്ഷണംചെയ്ത ഒരസുരൻ. ഹ. വിഷ്ണു.
 ഫയനം-മുട്ടലുള്ള രഥം.
 ഫയൻ-ഇന്ദ്രൻ.
 ഫയപുച്ഛി-പെരുങ്കാണ്ഡം എന്ന മരത്ത്.
 ഫയപ്രിയം-യവം.
 ഫയം-മ. കരിരം. ഹ. ഏഴ് എന്ന അ
 ക്ഷം. ന. പുരുഷന്മാരിൽ ഒരു ജാതി.
 ഫയമാരകം-കണവീരം എന്ന ഒരു.
 ഫറംകഷൻ-മ. മാതവി. ഹ. തേരാളി.
 ഫയദേധം-അപമേധം (ഒരു യോഗം).
 ഫയവാഹനൻ-മ. കബേരൻ. ഹ.
 സൂര്യൻ.
 ഫയശാല-കരിരവായം.
 ഫയംഗം-ധനുരശി.
 ഫയി-പെൺകരിരം.
 ഫയയാത്ഥം-കരിരനിമിത്തം ഉണ്ടായ
 ത്ത് (കിളൻ ത്ത്).
 ഫറം-വി. മ. ഹരിഷ്ണു, ബലാൽ ഏഴു
 കുന്ന, പിടിച്ചുപറിക്കുന്ന. ഹ. കള
 യുന്ന.
 ഫറംകൻ-മ. കള്ളൻ. ഹ. ശിവൻ. ന.
 ഹാരകം. ട്. പിടിച്ചുപറിക്കുന്നവൻ.

ഹരമൃഗാമണി-ചന്ദ്രൻ.

ഹരണ്മം-മ. ബലാൽ ഏടക്കക. ഹ. മോഷണം. ന. കൈ. ദ സ്ത്രീധനം. ഉ. ബിജം. ന്ന. കവതി. ഹ പൊന്ത്. വ. മുട്ടവെള്ളം. ന്. കണക്കിൽ കിഴിക്ക.

ഹരതേജസ്സ്-രസം.

ഹരനേത്രം-മ. ശിവൻറ കണ്ണ്. ഹ. മൂന്ന് എന്ന അക്ഷം.

ഹരൻ-മ. ശിവൻ. ഹ. അഗ്നി. ന. കണക്കിൽ കിഴിച്ചൻ. ദ. കഴുക.

ഹരബീജം-മ. തദ്ദാക്ഷം. ഹ. രസം.

ഹരം-കഴുക.

ഹരവാഹനം-കാള.

ഹരശേഖരം-ഗംഗാനദി.

ഹരാക്ഷിം-തദ്ദാക്ഷം.

ഹരി-വി. മ. പച്ചയായുള. ഹ. പിംഗലശായുള. ന. മഞ്ഞയായുള.

ഹരി-മ. ഇന്ദ്രൻ. ഹ. സൂര്യൻ. ന. വിഷ്ണു (കൃഷ്ണൻ). ദ. വായു. ഉ. സിംഹം. ന്ന. തവള. ഹ. കരിര. വ. കരണ്ഡ്. ന്. രശ്മി. മറ. ഭീരു. മ. ചന്ദ്രൻ. മ. യമൻ. മ. തുകൻ. മ. സപ്തം. മ. സ്വപ്നവണ്ണം. മ. കിളി. മ. ശിവൻ. മ. ഭൂമിയുടെ ഉപരി ഭാഗങ്ങളിൽ ഒന്ന്, ഹരിവർഷം. മ. ബ്രഹ്മവ്യം. ഹ. അഗ്നി. മ. കയിൽ. ഹ. അരയന്നം. ഹ. മയിൽ. ഹ. പച്ചനിറം. ഹ. പിംഗലനിറം. ഹ. അന്നി. ഹ. ഏരിക്ക്. ഹ. മനഷ്യൻ. ഹ. ഇന്ദ്രൻറ കരിര. ന. ഭർത്താവി എന്ന കവി.

‘ഹരിരീന്ദ്രഹരിഭാസഹരിവിഷ്ണുൻരികരൽ’ ഹരിസ്സംഹോഹരിഭേകോഹരിയാജിഹരികപിഃ | ഹരിരംതുൻ

രിർഭീജൻറിസ്സംഹോ ഹരിയുഃ ഹരിശ്ചും ഹരിസ്സപ്തസ്സവണ്ണംഹരിസ്ച്ചുഃ ||’

ഹരിഃ=28, ശ്രീ=2, ഗ=3, ണ=5, പ=1, ത=6, ഞ=1, ന=0, മ=5.

ഹരിശ്രീഗണപതയ തമഃ=51.

ഹരികൻ-മ. മഞ്ഞ നീല നിറങ്ങളുള്ള കരിര. ഹ. മുതളി. ന. കള്ളൻ.

ഹരികേശൻ-ശിവൻ.

ഹരിക്കാരൻ, അരിക്കാരൻ-മ. രാജാവികൽ നിന്ന അധികാരം കിട്ടിയ അടയാളമുള്ള ശിപായി. ഹ. ദൂതൻ. (ചെങ്കുൻഭാഷ).

ഹരികണ്ഠം-മ. ഏടുത്തുകൊണ്ടുപോകുന്ന, മാററു, കളയുന്ന, കണക്കിൽ കിഴിക്കുന്ന. ഹ. അപഹരിക്കുന്ന. ന. കൊല്ലുന്ന. ദ. ധിക്കരിക്കുന്ന.

ഹരിഗന്ധഃ-ഭവതരം ചന്ദനം.

ഹരിചന്ദനം-മ. കല്ലുവൃക്ഷങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ഹ. രക്തചന്ദനം. ന. കങ്കമം. ദ. പീതചന്ദനം. ഉ. നിഖാവ്.

ഹരിചന്ദനം (ഭവതര മഞ്ഞചന്ദനം). മേഖിവിനം മററം നന്ന്. ഇതു ദിവ്യവും ജനങ്ങൾക്കു ദുർല്ലഭവുമാണ്.

ഹരിണ-വി. വെളുത്ത, മഞ്ഞ വെള്ള നിറമായ.

ഹരിണൻ-മ. സൂര്യൻ. ഹ. വിഷ്ണു. ന. ശിവൻ.

ഹരിണഃ-മ. മാൻ. ഹ. വെള്ളനിറം. ന. ചെമ്പ്. ദ. അരയന്നം.

ഹരിണാരി-സിംഹം.

ഹരിണാഃകം-കല്പം.

ഫരിണി-മ. മാൻപേട. ഹ. പച്ചനി
രം, റ. സ്വപ്നപ്രതിമ. ര. മഞ്ഞരം.
@. നാലാമത്തേവളായ ചിത്രീണി. ആ.
മഞ്ഞമല്ല. ഹ. ഒരു വൃത്തം. വ. കറ
മുഴി. ന്. മഞ്ചട്ടി. ഗം. വിദേശ രാജം
വായ വേഗവാരം പുത്രീ.

ഫരിത-മി. പച്ചനിറമുള്ള, ഇരുമ്പ് നീ
ലനിറമുള്ള.

ഫരിത-മ. കരിങ്കറക, ഒപ്പ് എന്ന
പുല്ല്. ഹ. മഞ്ഞരം, റ. വചിയ മുനി
രി. ര. പുഴമുത്ത. @. പച്ച.

ഫരിതകം-മ. ഒരുമാതിരി ചീര. ഹ. പ
ചുല്ലപ്പ്.

ഫരിതമൂല-പച്ചനിറത്തോടുകൂടിയ ഇ
ലയുള്ള.

ഫരിതം-മ. പച്ചിലനിറം. ഹ. സിംഹം.

ഫരിതമഞ്ജരി-കപ്പമേനി.

ഫരിതാലകം-മ. ചുളുപ്രാവ്. ഹ. അ
രികാരം.

ഫരിതാല-അരികാരം.

ഫരിതാശ്ശം-മ. പച്ചക്കല്ല്. ഹ. തൃന്ദാ
ഞ്ജനം.

ഫരിൽ-മ. ദിക്ക്, വിമനാദികൾ കെ
ണ് നടക്കാനുള്ള ഇടം എന്നർത്ഥം. ഹ.
പച്ചിലനിറം. റ. ചെറുപയറ്റ്. ര.
സിംഹം, @. മഞ്ഞരം.

ഫരിൽപ്രളക്കരം-ദിക് പാലന്മാർ.

ഫരിശ്ശാൻ-ആദിത്യൻ.

ഫരിശ്ശാമരമാണി-സൂ യു കം ന
ക്കല്ല്.

ഫരിദ്ര-മഞ്ഞരം.

ഫരിദ്രവം-മരമഞ്ഞരം, കറവയകം.

ഫരിദ്രാഭ-വി. മഞ്ഞനിറമുള്ള.

ഫരിദ്രാഭം-മ. മഞ്ഞനിറം. ഹ. ക
ച്ചോലം.

ഫരിദ്രാരംഗ-വി. സ്ഥിരമില്ലാത്ത.

ഫരിദ്രം-മ. മരമഞ്ഞരം. ഹ. മഞ്ഞക്ക
ടയ്ക്ക്.

ഫരിദ്രാരം-ഒരു പുണ്യതീർത്ഥം.
(ഇതു ശംഗയുടെ ഉത്ഭവസ്ഥാനത്താ
കുന്നു.)

ഫരിനാമാ-ചെറുപയറ്റ്.

ഫരിനേത്രം-മ. വെളുത്ത താമര. ഹ.
ഉഴമൻ.

ഫരിന്ദണി-മരതകം.

ഫരിപ്രിയ-വി. വിഷ്ണുവിനും മറ്റും ഇ
ഷ്ടമുള്ള.

ഫരിപ്രിയ-മ. ലക്ഷ്മി. ഹ. തുളസി.
റ. ചാമരി, ര. ഭൂമി. @ ഇഞ്ച.

ഫരിപ്രിയൻ-മ. ശിവൻ. ഹ. ദോ
ഷൻ.

ഫരിപ്രിയം-മ. കടയുമരം. ഹ. രാമ
ച്ചം. റ. പീതചന്ദനം. ര. കണചീരം.
@, ഉച്ചമലരി. ആ. ശംഖ്. ഹ. മഞ്ഞ
ക്കായ്ക്കുന്നി.

ഫരിദ്രിക്ക്-പായ്ക്ക്.

ഫരിമഞ്ജരി-ഒരു ഭരത.

ഫരിമന്ദിരം-ഭവകണ്ഠം.

ഫരിമന്ദ്ര(ക)-കടല. (ഫരിമന്ദ്രമു
ന്ന പാഠവും കാണുന്നു).

ഫരിയം-മഞ്ഞനിറമുള്ള കരിര.

ഫരിലോചനം-മ. ഇഞ്ച്. ഹ. ഉഴ
മൻ.

ഫരിവർഷം-ഒരു വർഷത്തിന്റെ പേർ,
ഭൂമിയുടെ ഒൻപതു ഖണ്ഡങ്ങളിൽ ഒ
ന്ന്. (അംബുചീപം നോക്കുക).

‘പ്രഹ്ലാദൻ നരസിംഹമുത്തിയെ സ്നേഹിക്കുന്നു മുദിതാത്മനം ഫരിവൽക്കി ചിരന്നല്ലാ’

(ഭാഗവതം)

ഫരിവല്ലഭം-മ. ചെമ്പരത്തി. മ. ഉളസി.

ഫരിവാൻ-ഇന്ദ്രൻ.

ഫരിവാലുക-ഒരു മരുത്.

ഫരിവാസം-അരയാലു്.

ഫരിശ്വന്ദ്രൻ - പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന ഒരു സൂര്യവംശരാജാവു്, ത്രിശംകവികൻറ പുത്രൻ. (കഥ സുപ്രസിദ്ധം.)

പ്രസിദ്ധകവിയായ പേട്ടയിൽ ഈ. രാമൻപിള്ള ആശാൻ ഈ കഥയെ ആസ്പദമാക്കി ഫരിശ്വന്ദ്രചരിതം എന്ന ഒരു കഥയും, ഈ നിവണ്ടുകാരൻ ഒരു കിളിപ്പാട്ടും എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്.

ഫരിശ്വന്ദ്രനാഥക- സത്യസന്ധനെന്നു ഭാവിക്ക.

ഫരിസേനൻ-ഒരു കവി.

നാലാം ശതവർഷത്തിൻറ ഉത്തരം ഖത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നു. തൻറ രക്ഷിക്കാവിനേക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു അഷ്ടകവും ഒരു മുപ്പതുവരി ഗദ്യവും, കാളിദാസൻറയും ഭണ്ഡിയാടേയും കവീതകളോടു സദൃശങ്ങളാക്കി നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടു്. സംസ്കൃതകാവ്യലക്ഷണങ്ങൾ അനുസരിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ള ഫരിസേനൻറ ഗദ്യം ഭീഷ്മപീഠങ്ങളായ സമസ്തപദങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതുകളിൽ ഒന്നിനു നൂററിമ്പതു അക്ഷരങ്ങളിൽ കൂടുതലുണ്ടു്. എന്നാൽ പദ്യകൃതിയിലാകട്ടെ അദ്ദേഹം ഭീഷ്മപദങ്ങളെ തൃമിച്ചു കാളിദാസാദികളെപ്പോലെ വൈദർഭീരീതിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഫരിഫയൻ-മ. ഇന്ദ്രൻ. മ. ആമിത്യൻ. ന. സുബ്രഹ്മണ്യൻ. മ. ശണപതി.

ഫരിഫരചൊല്ലിക്ക-കഷ്ടപ്പെടുത്തുക.

ഫരിഫരതനയൻ-ശസ്ത്രംവു്.

വിഷ്ണുവിൻറയും ശിവൻറയും പുത്രൻ. വിഷ്ണുമോഹിനിയായ കഥ പുരാണപ്രസിദ്ധം.

ഫരിഫരൻ-വിഷ്ണുവും ശിവൻറുടനേ സങ്കല്പിച്ചിട്ടുള്ള മുത്തി.

ഫരിതകി-കടുക്കം.

ഫരദേൺ-മ. അരേണകം. മ. വട്ടച്ചാണായി. ന. ഉത്തമസ്രീ. മ. ചങ്ക.

ഫരജ്ജി, ഫരജി-നിയമപ്രകാരമുള്ള അപേക്ഷ. (അറബിഭാഷ)

ഫരതാവു്-ഫരിക്കുന്നവൻ, ബലാൽ ഏടുകുന്നവൻ.

ഫരമുടം-മ. ആമ. മ. ഏരിയ്ക്ക. ന. സ്വപ്നം.

ഫരമു്-മ. മാളിക, മേട, ധനികഗൃഹം. മ. കോട്ടാരം. ന. പൊൻ. (പ്രാസംഭം-ഉന്നതവേനം)

(ധനികന്മാരുടെ മാളികയ്ക്കു് ‘ഫമു്’ എന്നും രാജാക്കന്മാരുടെ മാളികയ്ക്കു് ‘പ്രാസംഭം’ എന്നും പറയുന്നു.)

ഫര്യുക്കീൻ-വൈശ്രവണൻ.

ഫര്യുക്കീം-സിംഹം.

ഫര്യും-തന്നി.

ഫര്യുശന്മാർ - 10,000. ഭക്ഷണ അസിക്നിയിലുണ്ടായവരാകുന്നു. (സത്യസിദ്ധി).

ഫരപ്പക-വി. സന്തോഷമുള്ള.

ഫരപ്പചരിതം - ബാണകവിയുടെ ഒരു കാവ്യം.

ഹിഷ്ണം-സന്തോഷിപ്പിക്കുക.
 ഹിഷ്ണാ(ണി) - മ. സന്തോഷിപ്പിക്കൽ. ഹ. കൗമരൻ അഞ്ചുവയസ്സിൽ ഒന്നിന്റെ പേര്.
 ഹിഷ്ഠി-വി. സന്തോഷിപ്പിക്കുന്ന.
 ഹിഷ്ഠാണ-വി. സന്തോഷമുള്ള.
 ഹിഷ്ഠ-മ. സന്തോഷം, ഹ. വികാശം, ന. മലങ്കാര.
 ഹിഷ്ഠിതീന-സപ്തം.
 ഹിഷ്ഠിനാൻ-ബാണകവിയുടെ ഒരു സമൃത്.
 ഹിഷ്ഠിശ്ര-സന്തോഷശ്ര.
 ഹിഷ്ഠിശ്ച-സന്തോഷിക്കുന്നു.
 ഹിഷ്ഠിത-വി. സന്തോഷിക്കപ്പെട്ട, സന്തോഷിച്ച.
 ഹിഷ്ഠിത-വി. കലപ്പയെ ധരിച്ച.
 ഹിഷ്ഠിതൻ-ബലദ്രവൻ.
 ഹിഷ്ഠിത, ഹിഷ്ഠിത-കൃഷി.
 ഹിഷ്ഠിത-മ. ബലദ്രവൻ. ഹ. ഉഴുന്നവൻ.
 ഹിഷ്ഠി-കലപ്പ. ഉഴുന്നതു എന്നർത്ഥം.
 ഹിഷ്ഠി-കൃഷി.
 ഹിഷ്ഠി-മ. സഖി. ഹ. ഭൂമി. ന. ജലം. ട. മദ്യം. ഉ. നാശ്യംകരിയിൽ സഖിയെ വിളിക്കുന്നതു്. (ഹിഷ്ഠി എന്ന ശബ്ദം സന്തോഷകം).
 ഹിഷ്ഠി-ബലദ്രവൻ.
 ഹിഷ്ഠി-മ. വിഷം. അകത്തുപേന്നാൽ ഉദരത്തെയും പുറത്തുപേന്നാൽ അടുത്തുള്ള വൃക്ഷങ്ങൾ, മരകൾ മുതലായവയെയും ഹിഷ്ഠിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ ഇതു പേർ വന്നു. (ഹിഷ്ഠി എന്നതു നോക്കുക). ഹ. ഒരുവക സപ്തം.
 ഹിഷ്ഠി-മ. ബലദ്രവൻ. ഹ. കൃഷിക്കരൻ. ന. കൃഷി. ട. ഉഴവുചാൽ.

ഹിഷ്ഠി-കലപ്പള്ളം.
 ഹിഷ്ഠി-മദ്യം.
 ഹിഷ്ഠി-കടവുവൃക്ഷം.
 ഹിഷ്ഠി-തേക്കുവൃക്ഷം.
 ഹിഷ്ഠി-കലപ്പപ്പിടി.
 ഹിഷ്ഠി-വി. മ. ഉഴുത. ഹ. കൃഷിക്കരൻ.
 ഹിഷ്ഠി-ഉഴുക.
 ഹിഷ്ഠി-കലപ്പയുടെ കൂട്ടം.
 ഹിഷ്ഠി-ചേന്താമര.
 ഹിഷ്ഠി-ഉറക്കത്തിൽ ഉള്ളുക.
 ഹിഷ്ഠി, ഹിഷ്ഠി-വി. ഹിഷ്ഠി അവസാനത്തിലുള്ള.
 ഹിഷ്ഠി(ഷ്ഠി)- വട്ടത്തിൽ കളിക്കുക, സ്രീകളം മറ്റും പാടിക്കൊണ്ടു് വട്ടത്തിൽ നടന്നു കളിക്കുന്ന ഒരു കളി. ഹ. ഉപരൂപകങ്ങളിൽ ഒന്നു്.
 ഹിഷ്ഠി(ല)യാ-ഹി. ദൈവത്തെ സ്തുതിപ്പിൻ. സ്തുതി, ആനന്ദസ്തുതി, ഹിഷ്ഠി-ക മുതലായ അക്ഷരങ്ങൾ ഹിഷ്ഠി എന്നു കൂടെ പറയുന്ന പേർ.
 ഹിഷ്ഠി-മ. യാഗം, ഹ. വിളി. ന. പോഷിപ്പിക്കുക. ട. പ്രാർത്ഥന. ഉ. കല്പന, ആജ്ഞ.
 ഹിഷ്ഠി-മ. ഹോമം. ഹ. യാഗം. ന. പോഷിപ്പിക്കുക. ട. വിളി. ഉ. പ്രാർത്ഥന.
 ഹിഷ്ഠി-അഗ്നി.
 ഹിഷ്ഠി-വി. അഗ്നിസംഹാരം.
 ഹിഷ്ഠി-നെട്ടു്.
 ഹിഷ്ഠി-മദ്യം.
 ഹിഷ്ഠി-ഒരു പട്ടാള ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.
 ഹിഷ്ഠി-ഹോമിക്കപ്പെടുന്ന ഉദ്യോഗം.
 ഹിഷ്ഠി-അഗ്നി.

ഹവിർഭൃത്യം-അഗ്നി. ഹവിസ്സിനെ വ
ഹിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

ഹവിഷ്യം-ഭൈ.

ഹവിസ്സ്-മ. ഹോമിപ്പാനായിട്ടുള്ള ദ്ര
വ്യം. (പുരോധാശം എന്നതു നോക്കുക).
ഉ. ഭൈ. ന. ശിവൻ. മ. ജലം. മ.
യാശം.

ഹവ്യം-വി. ഹോമിപ്പാൻതക്ക.

ഹവ്യപാകം-ഭവേന്മാർക്കു നിവേദ്യത്തി
നായിട്ടുണ്ടാക്കിയ വസ്തു.

ഹവ്യം-മ. ഹോമം. ഉ. ഭൈ. ന.
ചേരവയർ.

ഹവ്യവതി-ഐച്ച (ഭാവം).

ഹവ്യവാഹ(ന)ൻ-അഗ്നി.

ഹവ്യാശൻ-അഗ്നി.

ഹസനം-ചിരി.

ഹസനി-നേരപ്പൊട്ട്, തീച്ചട്ടി.

ഹസനീമണി-അഗ്നി.

ഹസന്തി-മ. നേരപ്പൊട്ട്. ഉ. വള്ളി
മുല്ലം.

ഹസന്തിക-നേരപ്പൊട്ട്.

ഹസം-ചിരി.

ഹസികാ-ചിരി.

ഹസിഷ്ണു-ചിരിക്കുന്നു.

ഹസിത-വി. മ. ചിരിക്കുന്നു. ഉ. വി
ദിൻ.

ഹസിതം-മ. ചിരി. ഉ. കാമഭേദമർത്ഥം
വില്ല്യം.

ഹസ്തകടകം-കൈവള.

ഹസ്തകമലം - മ. കാമരവോലെയുള്ള
ഹസ്തം. ഉ. കൈയിൽ കോണ്ടനടക്കു
ന്ന കാമര.

ഹസ്തഗതം-കൈയിൽ കിട്ടിയത്.

ഹസ്തഗാമി-കൈയിൽ വന്നു ചേരുന്ന.

ഹസ്തജോഡി - ശകേവർത്തിയെ ഭൈ
മഹാകന്ദം.

വശ്യത്തിനും ഇന്ദ്രജാലത്തിനും നന്നു,
ഹസ്തതലം-മ. ഉള്ളുകൈ. ഉ. ആനയ്ക്കു
ഭൈ തൃന്ധിക്കൈയ്ക്കുഭൈ അററം.

ഹസ്തതാഡനം - കൈകോണ്ടിക്കുക.

ഹസ്തദാനം-കൈകൊടുപ്പ്.

ഹസ്തധാരണം - കട്ടക്കുക. (ഹസ്തവാഹ
ണം എന്നതു നോക്കുക).

ഹസ്തപ്രാപ്തം-വി. കൈത്തലത്തിലായ.

ഹസ്തമല്ലൻ- മ. ഐരവതം. ഉ. ഗ
ണേശൻ.

ഹസ്തം-മ. കൈ. ഉ. അന്തം നക്ഷത്രം.
ന. തൃന്ധിക്കൈ. മ. തൃന്ധി. മ. തല
മുടിയുള്ള തല. ന്ന. ഭൈ മുഴുവൻ മുഴ
ത്തിന്റെ (24 അംഗുലം തീളമുള്ള ആ
ശാരിമുഴക്കോലിന്റെ) പേർ. വ്യാപാരം
ദികളാൽ ശോഭിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം.

ഹസ്തവാദനം-കൊല്ലുന്നതിനും മററും
ഭൈവേദവരണവനെ കട്ടക്കുക.

ഹസ്തസംജ്ഞ-കൈകൃിയ.

ഹസ്തസൂത്രം-കൈവള.

ഹസ്തസ്ഥ-വി. കൈയിലായ.

ഹസ്താക്ഷരം - ഭൈരൂരിന്റെ കൈപ്പട്ട
(പേപ്പർ).

ഹസ്താന്തരം - വേദാന്തരമിന്റെ കൈ
വശം.

ഹസ്താംഗുലി-കൈവിരൽ.

ഹസ്തി - മ. ആന. ഉ. അയമകൈ.
ന. ഭൈരൂരിന്റെ പ്രപഞ്ചത്രൻ. ഇദ്ദേഹം
ഹസ്തിനപുരം തിരിച്ചു.

ഹസ്തിനഖം -ഗോപുരത്തിൽനിന്നും കീ
ഴ്പ്പെട്ട സുഖമായി ഇറങ്ങുകയും കയറു
കയും ചെയ്യുന്നതിന്നു മിസ്സുകൈയ്ക്കു ക

പ്ലുകോണ്ടോ ക്രമത്തിൽ ചായ്യായി കെട്ടി ഉണ്ടാക്കുന്ന ആനക്കല്ലട, ശത്രക്കർമ്മം മുറ്റപ്പം കയറി ഉപദ്രവിക്കാതിരിക്കുന്നതിനു നഗരഭാരത്തിൽ പണിച്ചെടുത്തു വയ്ക്കുന്ന വലിയ മൺതറ.

ഹസ്തിനാപുരം-ഒരു രാജധാനി, ഹസ്തി എന്ന രാജാവ് തംഗാതിരത്തിൽ പണികഴിപ്പിച്ച മുഖ്യ രാജധാനി, മേൽമി, കേരവനഗരം.

ഇപ്പോഴത്തെ ഡൽഹിയിലെ ഉദ്ദേശം ൫൦ മൈൽ വടക്കു കിഴക്കുണ്ടെന്നു കാണുന്നു.

ഹസ്തിനി-മ. പിടിയന്ത. ൨. സെരേജ്യ മുളക്കരങ്ങാടി മരുന്ന്. ൩. രതിമഞ്ജരി പ്രകാരമുള്ള നാലുരാജാവി സ്ത്രീകളിൽ ഒരുവൾ. (സ്ത്രീ എന്നതു നോക്കുക).

ഹസ്തിപ(ക)ൻ-ആനക്കാരൻ.

ഹസ്തിമദം-മ. മദമലം ൨. കണ്ടിവെണ്ണ.

കണ്ടിവെണ്ണ എന്നതു ആനയുടെ മജലത്തിൽനിന്നു ഗന്ധമുള്ള ഒരു ഗന്ധദ്രവ്യമാകുന്നു.

ഹസ്തിവിഷാണി(ക)-വാഴ.

ഹസ്തിശാല-ആനക്കൂട്ട്.

ഹസ്തകരണം-വിവാഹം.

ഹസ്തം-വി. ൧ കൈകൊണ്ടു കൊടുക്കപ്പെട്ടു. ൨. കൈകൊണ്ടു പ്രവർത്തിക്കുന്നു. കൈപ്പൊട്ടുള്ള, കൈസംബന്ധമായ.

ഹസ്തം-പ്രോഹൻ-ആനക്കാരൻ.

ഹാഹലം - ആപൽക്കരമായ ഒരു വക വിഷം.

ഹസ്ത്രം-വി. ൧. മൃഗതയുള്ള. ൨. ചിരിക്കത്തക്ക, ചിരിയുണ്ടാകുന്ന.

ഹാഹാ-ഒരു ഗന്ധമുള്ള. ('ഹാഹാ' നോക്കുക).

ഹാഹലം - ആപൽക്കരമായ ഒരു വക വിഷം.

ഹാഹ-ഈ. നാട്ടുത്തിൽ സഖിയെ വിളിക്കുന്നത്.

ഹാണയ, ഹാഷയ, ഹാഹാ ഇവ സംബന്ധനാർത്ഥകമായ അത്യയങ്ങളാണ്.

നീചസ്ത്രിയെക്കുറിച്ചുള്ള ആഹ്വാനത്തിൽ -ഹാണയ.

ഹാസിയ , -ഹാഷയ, സഖിയെ(ദോഷിയെ) , -ഹാഹാ

ഹാഹാ-ന്യായവിരുദ്ധമായ.

ഹാ

ഹാ-ഈ. ക്ഷണം, നിന്ദ, ദുഃഖം, സന്തോഷം ഇവയിൽ പ്രയോഗിച്ചു വരുന്നു.

ഹാഹാഹാ-ഒരു വക വലിയ മത്സ്യം.

ഹാജർ-സാന്നിദ്ധ്യം. (അറബിഭാഷ).

ഹാടക-വി. സ്വപ്നംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ.

ഹാടകം-മ. പൊന്തം. ശോഭിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൨. ഉമ്മം, ഉമ്മത്തം.

ഹാടകാ-ഒരു നദി.

വിതപത്തികൽപിണെന്ദ്രിമഹാദേവൻനിത്യം അതുലാനന്ദത്തോടൊന്നുകേൾപ്പരുന്നെന്ന് തിരുനാമവ്യംപുണ്യപാർവതിയോടൊപ്പം സുരതിചെയ്തുമിട്ടിരിപ്പതവരുടെ ഇന്ദ്രിയംവീണവീണനദിയാടൊഴുകുന്നി തന്നെയുണ്ടെന്നുമാഹാതകയെന്നതന്നെ

(ഭാഗവതം)

ഹാടകഗിരി-മേരുവയ്ക്കം.

ഹാഹികാ-കോട്ടുവായിടുക.

ഹാഹാ-മ. വിടുക. ൨. ശൈത്യം.

ഹാഹി-മ. നാശം. ൨. ആപത്തു്, ൩. വിടുക, ൪. കുറവു്.

ഹായനം-മ. സംവത്സരം. ഋതുക്കളെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ഹ. രശ്മി. ന. പ്രീതിദേശം.
 ഹാരകൻ-മ. കള്ളൻ, ഹ. കോളുചെയ്യുന്നവൻ. ന. ചുറ്റുകുളിക്കാരൻ.
 ഹാരകം-ഹാതുക്കളെ ഏതു സംഖ്യകൊണ്ടു ഹരിക്കുന്നുവോ അതു്.
 ഹാരം-മ. മുത്തുക്കുച. ഹ. ധൂഷണം.
 ഹാരഹാരം-മദ്യം.
 ഹാരി-വി. മ. ഭംഗിയുള്ള. ഹ. ഏടുക്കുന്ന.
 ഹാരി-ഹാരങ്ങളോടുകൂടിയതു്.
 ഹാരികണ്ഠം-കയിൽ.
 ഹാരിണകൻ-വേദൻ.
 ഹാരിദ്രം-മ. മഞ്ഞനിറം. ഹ. കടവുവുകക്കം.
 ഹാരി-മ. തോടി. ഹ. മുത്തു്. ന. കയിൽ.
 ഹാരിത(ക)ം, ഹാരിലം, ഹാരിതം-മുളപ്പംവു്.
 ഹാരിതം-മ. മുളപ്പംവു്. ഹ. വൃഷണം.
 ഹാരിതൻ-ഭരതഹംസി.
 ഹാരിത്രം-മ. സ്നേഹം. ഹ. യെ. ന. വിചാരം. ഹ. അർത്ഥം.
 ഹാരിത്രം-വി. പിടിച്ചുപറിക്കുന്നതുക.
 ഹാരിത്രം-മ. ഹരിക്കപ്പെടുന്ന തുക. ഹ. പായു്.
 ഹാരിൻ-മ. ബലദ്രുൻ. ഹ. ശാലിവാഹനൻ.
 ഹാരികൻ - മഞ്ഞത്തവിട്ടുനിറമുള്ള കരി.
 ഹാരി-കലപ്പ.
 ഹാരി-മദ്യം.
 ഹാരിസ്യം - പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു ശിവക്ഷേത്രം.

ഹാരിഹരി-മ. വിഷം.
 പാപാഴി കടഞ്ഞപ്പോൾ പുറത്തുവന്ന ദുഷ്ടാംശമോണത്രേ ഇതു്. അന്ധിമത്രം, ത്രംഗിവേരപുരം, കോകണം, മലയം എന്നീ പ്രദേശങ്ങളിൽ കാണാറുണ്ടു്. പൂമുഖം എന്ന അസുരന്റെ ചോരയിൽനിന്നുണ്ടായതാണെന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു.
 ഹ. ഭരതമതിരി പൂഴു്.
 ഹാരിഹരി-ഭരതരം ചുണ്ടേഴി.
 ഹാരിഹരിശൻ-ശിവൻ.
 ഹാരിഹരി-മദ്യം.
 ഹാരിക-വി. കലപ്പയെ സംബന്ധിച്ചു.
 ഹാരികൻ-മ. ഹരം (കരി)കൊണ്ടുപുട്ടുന്നവൻ. ഹ. കരിയെ വന്ദിക്കുന്നവൻ. ന. കരിയെ സംബന്ധിച്ചവൻ.
 ഹാരി-ഓർത്തുയുടെ അനുമതി.
 ഹാരി-പല്ലു്.
 ഹാരി-മ. സ്ത്രീകളുടെ വിഖ്യാതമോടിപോഷ്ടാവിശേഷം. രസം വ്യക്തമായി കാണുന്ന ഭാവം, (വിഖ്യാതം എന്നതു നോക്കുക) ഏടുകയും കൊടുക്കയും ചെയ്യുന്നതു എന്നർത്ഥം. ഹ. വിളി, വിളിക്കുക.
 ഹാരികൻ-കട്ടിയക്കാരൻ, ഭീമ, വിളക്കുകൻ.
 ഹാരി-മ. ചിരി, ആകർഷകമായ ചിരി (വിഖ്യാതങ്ങൾ നോക്കുക.) ഹ. കങ്കടം.
 ഹാരികൻ-ആനക്കാരൻ.
 ഹാരിക-ആനക്കൂട്ടം.
 ഹാരിനം-ഹസ്തിനാപുരം.
 ഹാരി-വി. ചിരിക്കപ്പെടുവാൻതക്ക, പരിഹസിക്കപ്പെടുവാൻതക്ക.

പരമവേഷം, ദൃഷ്ടരോടു യാചിക്കു
ഇവ ഹ-ഓ, ഹാസ്വഹേതുക്കളാകുന്നു.

ഹാസ്വം-മ. ചിരി, ഹ. നവരസങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

ഹാസ്യാണ്ണവം-ജഗദീശപണ്ഡിതർ ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു നാടകം.

ഹാഹാ-ഈ. സന്തോഷം, (ഭുഖം മുതലായവയിൽ പ്രയോഗം).

ഹാഹാ-ഒരു ഗന്ധവ്യഞ്ജനം (ഹാഹാ ഇത്തരത്തിലുള്ള ഗന്ധവ്യഞ്ജനങ്ങൾ വേവകളുടെ പാടുകാരിക്കുന്നു).

ഹി

ഹി-ഈ. ഭുഖാഹതു, വിഷാദം, വിസ്മയം എന്നീ അർത്ഥങ്ങളിൽ പ്രയോഗിച്ചുവരുന്നു, പാദപുരണത്തിനും ചേർക്കും.

ഹിക്ക-ഒരു ഭീനം, ഏക്കിറം.

ഹിജ്ജലം-തീർക്കടയ്ക്ക്.

ഹിഡിംബി-ഒരു രാക്ഷസി.

ഹിഡിംബൻ-ഭയകരനായ ഒരു രാക്ഷസൻ.

പാണ്ഡവരെ വശീകരിപ്പാൻ ചെയ്ത സ്വസഹോജരിയായ ഹിഡിംബിയും ഭീമനും സൈന്ധവസല്ലാപം ചെയ്തും മദ്ധ്യേ അവിടെ ചെന്നെത്തി. യുദ്ധത്തിൽ ഭീമനാൽ കൊല്ലപ്പെട്ട ഹിഡിംബിയെ ഭീമൻ വേട്ടു. ഘട്ടോൽകചൻ ഉണ്ടായി.

ഹിഡിംബാ-മ. ഹിഡിംബന്റെ സഹോജരി, ഭീമന്റെ ഒരു ഭാര്യ. ഹ. ഹന്തമാന്റെ ഭാര്യ.

ഹിണ്ഡനം-ഗമനം.
'ശീതലംബമണ്ഡലോപരി
ഹിണ്ഡനംകഥയത്രയം'
(ശാകന്തലം)

ഹിണ്ഡികൻ-മൃഗാതിഷക്കാരൻ.

ഹിണ്ഡി-ഭട്ടം.

ഹിണ്ഡി(ണ്ഡി)രാ-കടൽനര, കടൽനാക്ക്.

ഹിത-മ. ഇഷ്ടംപോലെത്തുള്ളി, കൊള്ളാകുന്ന, ഹ. പോയ, പുറപ്പെട്ട. ന. മേലാൽ ഗുണമായിട്ടു വരുന്നതിനു കാരണമായ. ര. പിടിക്കപ്പെട്ട, വേക്കപ്പെട്ട. തി. ഉപകാരമുള്ള. എം. സ്നേഹമുള്ള, ഭയവുള്ളി.

ഹിതകം-കണ്ഠം.

ഹിതകാരി (-രിണി)-ഹിതം ചെയ്യുന്നവൻ (-ഹാ).

ഹിതം-ഗുണകരമായുള്ളതു്. ഈ പദത്തിനു 'ഇഷ്ടം' എന്നൊരർത്ഥം സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ഇല്ല.

ഹിതൻ-ബന്ധു, ഇഷ്ടൻ.

ഹിതവാദി-വി. ഇഷ്ടത്തെ പറയുന്ന, മേലാൽ ഗുണമായിട്ടു വരവാനുള്ള സംഗതികളെ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്ന.

ഹിതം-നടന്നുപോകുന്നതിനുള്ള ചിറ, വഴി.

ഹിതാശംസ-ഇഷ്ടവാക്ക്.

ഹിതാഹിതം-വേണ്ടുന്നതും വേണ്ടാത്തതും.

ഹിതോക്തി-ഇഷ്ടവാക്ക്.

ഹിതോപദേശം-മ. ഇഷ്ടമായ ഉപദേശം. ഹ. ഒരു പുസ്തകം.

വിഷ്ണുശങ്കാവുണ്ടാക്കിയതു്. നീതിമാറ്റം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. മിക്കഭാഷകളിലും ഇതു തർജമയുണ്ടു്.

ഹിന്താലം-ഇന്തോപ്പന.

ഹിന്തു-മ. ദാരതഖണ്ഡത്തിന്റെ പേർ. ഹ. ദാരതഖണ്ഡത്തിലുള്ള മനുഷ്യരുടെ പേർ. പ്രാചീനാർയ്യാന്മാർ ആദ്യം സിന്ധുനദീതീരത്തിൽ താമസിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടു അന്ത്യർ അക്കാലത്തു ആർയ്യാന്മാരെ 'സിന്ധുക്കൾ' എന്നു വിളിച്ചുവന്നു. സിന്ധു ശബ്ദം കാലക്രമേണ 'ഹിന്ദു' ശബ്ദമായി.

ഹിന്ദുക്രമം-ഏഷ്യാഖണ്ഡത്തിന്റെ ന
 ട്വിലുള്ള ഒരു പദ്യം.
 ഹിന്ദോളം-അന്താരാളം.
 ഹിന്ദുകം-പത്താംമടം.
 ഹിന്ദുരായം-ചന്ദനം, രക്തചന്ദനം,
 പീതചന്ദനം.
 ഹിന്ദുരേഖ-വേനൽക്കാലത്തും ഉതകാ
 ഒരു ഹിന്ദു കിടക്കത്തക്ക പോക്കം.
 ഹിന്ദുശ്ലി-ചന്ദൻ.
 ഹിന്ദു-മ. മഞ്ഞു. ഹ. ചന്ദനം. ന.
 കപ്പുരം. ട്. വെള്ളത്തിയം. തി. മുത്തു.
 ത്വ. രക്തചന്ദനം. തി. ഹിന്ദുചയ പദ്യ
 തം. പ. രാമര. ന്. രാത്രി.
 ഹിന്ദുകരം-കപ്പുരം.
 ഹിന്ദുനി-അരയിൽ കെട്ടുന്ന ഒരുമാതി
 രി സഞ്ചി. (മടിശ്ചീവ).
 ഹിന്ദുതി-ചന്ദൻ.
 ഹിന്ദുമാ-നിംബവൃക്ഷം.
 ഹിന്ദുൻ-ചന്ദൻ.
 ഹിന്ദുവാൻ-ഭാരതഖണ്ഡത്തിന്റെ വട
 ക്കെ അറ്റമുള്ള ഒരു വലിയ പദ്യം,
 ഹിന്ദുചയൻ.
 ഹിന്ദുവലുക-കപ്പുരം.
 ഹിന്ദുനി-മഞ്ഞിൽകട്ടി, വലിയമഞ്ഞു.
 ഹിന്ദുരാതി-മ. അഗ്നി, ഹ. സൂര്യൻ.
 ഹിന്ദു. ത്വ-മ. ചന്ദൻ. ഹ. കപ്പുരം.
 ഹിന്ദു. ത്വഭൂവ്-കടൽ.
 ഹിന്ദുചയൻ-ഹിന്ദുവാൻ പദ്യം.
 ഹിന്ദുവതി-മലയെരിമ (ഏരിമത്താളി)
 ഹിന്ദുതികാ-മഞ്ഞു.
 ഹിന്ദുജ്ഞി-അരയിൽ കെട്ടുന്ന ഒരു
 സഞ്ചി.
 ഹിന്ദുകാരം-കടുവാ.
 ഹിന്ദു-പെരുങ്കായം. ശരീരത്തിൽ വ്യാ
 പിടിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.
 ഹിന്ദുനിത്യം-വേപ്പുമരം.

ഹിന്ദു(ഉ)-ചായിച്ചും.
 ഹിന്ദുലി-പെരുവഴുതിന.
 ഹിന്ദുലു-ചായിച്ചും.
 ഹിന്ദു. ന്-മ. അടി, ഹ. വധം, കോല.
 ഹിന്ദുസകൻ-മ. ശത്രു. ഹ. അഥം
 വേദം നല്ലവണ്ണം പഠിച്ച ബ്രാഹ്മണൻ.
 ഹിന്ദുസാരം-കടുവാ.
 ഹിന്ദുസാലു-നായ്.
 ഹിന്ദുസാലു(ക)-വി. കൊല്ലക ശീല
 മുളു, ഉപദ്രവിക്ക ശീലമുള്ള. ഹിന്ദു
 ലുകൻ-കടിക്കുന്ന പട്ടി.
 ഹിന്ദുസിംഹം-കൊല്ലുന്നു.
 ഹിന്ദുസിതം-വി. കൊല്ലപ്പെട്ടു.
 ഹിന്ദുസിതം-ഉപദ്രവം.
 ഹിന്ദുസീരൻ-മ. കടുവാ. ഹ. ദുഷ്ടൻ.
 ഹിന്ദുസീരം-കടുവാ.
 ഹിന്ദുസ്യ-വി. ഹിന്ദുസിക്കത്തക്ക.
 ഹിന്ദുസ്യ-വി. യേക്കരമാരുള്ള. ഹ. കൊ
 ല്ലുന്നു. ന. ഉപദ്രവിക്കുന്ന.
 ഹിന്ദുസ്യ-മാഞ്ചി.
 ഹിന്ദുസ്യം-ഇരയടുന്ന കടുമുളം.
 ഹിന്ദുസ്യൻ-മ. നശിപ്പിക്കുന്നവൻ. ഹ.
 ശിവൻ. ന. ഭീമൻ.
 ഹിന്ദുസ്യം-ദുഷ്ടമുളം, കടുമുളം.
 ഹിന്ദുഗു-രഹു.
 ഹിന്ദുഗു-സപ്തം.
 ഹിന്ദുനയ-വി. പൊന്നുകൊണ്ടുണ്ടാക്ക
 പ്പെട്ട.
 ഹിന്ദുനയൻ-ബ്രഹ്മാവ്.
 ഹിന്ദുനയം-മ. ഭൂമിയുടെ ന്-ഖണ്ഡ
 ങ്ങളിൽ മ. (ജംബുദീപം നോക്കുക).
 'ആയുർമാവായപിതൃനായകൻഹിര
 ണയ വരികത്തീർക്കുകമുതിയസേ
 വിക്കണം'.
 ഹ. അറവതിചൊരു വസരം.
 ഹിന്ദുഗുർഭൻ-ബ്രഹ്മാവ്.

ഫിരണ്യഗർഭം-ചില രാജാക്കന്മാർ കഴിക്കുന്ന ഒരു വലിയ കർമ്മം.

ഫിരണ്യം-മ. പൊന്ത്. ള. വെള്ളി. ന. സമ്പത്തു്. ര. വിചയേറിയ വസ്തു. ഉ. നശിച്ചുപോകാത്ത വസ്തു. എ. കവടി.

ഫിരണ്യതീരം-സരസ്വതീരം.

ഫിരണ്യനാഭം-മൈനാക പട്ടണം.

ഫിരണ്യരേതസ്സു്-മ. അഗ്നി. ള. സൂത്രം. ന. കോടുവേലി.

ഫിരണ്യബാഹു-മ. ശോണനഭം (ശോണാനഭി) ഇതിൽ നിന്നു സപ്തം അരി ഉല്പാദിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേരുണ്ടായി. ള. ശിവൻ.

ഫിരണ്യവണ്ണ-നഭി.

ഫിരുകി-അ. മ. കൂടാതെ (ഭരിച്ചു്). ള. ഇടയിൽ. ന. സമീപത്തിൽ.

ഫിലമോചി(ക)-മ. ചീര. (ശാകഭേദം). ള. കാനകവാഴ.

ഫില്ലം-താരാവു്.

ഫിസാവു്-കണക്കു്.

ഫിഫി-അ. സന്തോഷത്തിലോ, അത്തരത്തിലോ പ്രയോഗം.

—:0:—

ഫീ

ഫീ-അ. അത്തരം, ദുഃഖം, കാരണം, തളച്ചു് ഇവയിൽ പറഞ്ഞു വരുന്ന ഒരവ്യയം.

ഫീന-വി. മ. കുറവുള്ള. ള. കുറവുള്ള, ചീത്തയായ. ന. കേടുവന്ന, തേഞ്ഞ, ചേരുവന്ന. ര. ഉപേക്ഷിച്ചു. ഉ. താണ

ഫീനത-കറവു്.

ഫീനം-കറവു്. ള. കറം. ന. നീർ.

ഫീനാഗ-വി. മ. മുഴുത്തു. ള. അംഗത്തിന്നു കുറവുള്ള.

ഫീനാഗി-ചെറിയ ഉറവു്.

ഫീരം-മ. വൈരക്കല്ലു്. ള. കർമ്മം.

ന. പായു്. ര. സിംഹം. ഉ. ഇന്ദ്രന്റെ വജ്രായുധം.

ഫീരദേശം-ഊനാപ്പു്.

ഫീരൻ-മ. ശിവൻ. ള. ശ്രീഹർഷന്റെ പിതാവിന്റെ പേർ.

ഫീര(ക)-വൈരം, വജ്രം.

ഫീരം-മ. വൈരക്കല്ലു്. ള. പായു്. ന. സിംഹം. ര. ഇന്ദ്രന്റെ വജ്രായുധം.

ഫീരകം-വജ്രം.

ഫീരം-മ. ലക്ഷ്മി. ള. ഹൃദയു്.

ഫീരാംഗം-വജ്രായുധം.

ഫീഫി-അ. അത്തരത്തിൽ പ്രയോഗം.

—:0:—

ഫു

ഫുഷി-കഞ്ചാവു വലിക്കുവാനുള്ള കഴൽ. (അറബിഭാഷ).

ഫുഷി-കല്പന, ആജ്ഞ.

ഫുഷു്-മ. അഹംകാരം. ള. ശക്തി, ബലം.

ഫുഷാരം-അലച്ചു്.

ഫുഷൃതി-അലച്ചു്.

ഫുഡുക്കം-മ. ഒരു വാദ്യം (ആനമുഖവാദ്യഭേദം). ള. മുങ്ങാ, നത്തു്.

ഫുണ്ടി, ഫുണ്ടിക, ഫുണ്ടിയൽ-കച്ചവടക്കാരുടെ സൗകര്യത്തിന്നു വേണ്ടി വെച്ചുമാറ്റ സമ്പ്രദായത്തിൽ പണം കൊടുക്കൽ വാങ്ങൽ ചെയ്യുന്ന ഏർപ്പാടു്.

ഫുണ്ഡം-മ. കടുവം. ള. നാടുപണി.

ഫുന്ദ-വി. മ. ഹോമിക്കപ്പെട്ട. ള. വിളിക്കപ്പെട്ട.

ഫുന്ദകി-മ. അഗ്നി. ള. കോടുവേലി.

ഫുന്ദകിപ്രിയ - അഗ്നിയുടെ ഭാര്യ, സപാഥം.

ഫുന്ദം-ഹോമം, ഹോമമദ്ധ്യം, അഗ്നിയുടെ പ്രാർത്ഥനകളെല്ലാം.

ഇതാശനൻ, ഇതാശൻ, ഇതാ
മാഹൻ-അഗ്നി.

ഇം-അ. ഉഗ്രമിക്കുക, അനുസരണം,
ചോദ്യം മുതലായവയിൽ പ്രയോഗം.

ഇഷ്ടാഃവാ. ഒരു വൃക്ഷപക്ഷം.

ഇ

ഇ-അ. വിളി, ദുഃഖം, നിന്ദ മുതലായവ
യിൽ പ്രയോഗം.

ഇണൻ-മ. ധാര, സൗജ്യ്, ട. പര
ദേശി. ന. ദ്വേഷൻ.

ഇതി-മ. വിളിക്കുക എന്നർത്ഥം, ആ
ഹ്വാനം ട. പോഷ്കവിളി. ന. പേർ.

ഇം-അ. സന്ദേശം, ചോദ്യം, കാർമ്മ മുത
ലായവയിൽ പ്രയോഗം.

ഇരവൽ-കറുപ്പൻ.

ഇറ്റു-ഒരു ഗന്ധവൻ.

‘ഇറ്റു എന്നു പേരുകൊണ്ടു ഗന്ധവൻ
പൻ വീരൻ.

(ഗദ്യേന്ദ്രമോക്ഷം തുള്ളൽ)

ഏ

ഏഷ്ടികാ-തുമ്പൽ.

ഏണീയ-നിന്ദ. ട. ലജ്ജ, കൂഗ്രപ്സ.

ഏതത്-മ. മനസ്സ്. വിഷയങ്ങളാൽ
ഹരിക്കപ്പെടുന്നതു എന്നർത്ഥം. (വിചാ
രത്തിൻ്റെ ഇരിപ്പിടം). ട. കർമ്മ,
നേഷ്യ്. ന. ഏതത്തിൻ്റെ ഉള്ളിലി
രിക്കുന്ന പന്തംകാരമായ മംസവിശേ
ഷം.

ഏതശേഷം-മ. ഹരിച്ചതിൽ ബാക്കി
വന്ന തുക. ട. ഏതത്തിൽ പിന്നെ
യുള്ള ശിഷ്യം.

ഏത-വി. ഹരിക്കപ്പെട്ട.

ഏതി-അപഹരണം.

ഏദന്തം-ഉള്ളം.

ഏദയകമലാ-മനസ്സ്.

ഏദയഗ്രന്ഥി, ഏൽഗ്രന്ഥി-മനസ്സി
ന്നു നേരിട്ടിരിക്കുന്ന വിഷമത.

ഏദയം-മ. മനസ്സ്, ബുദ്ധിയുടെ ഇരി
പ്പിടം. ട. നേഷ്യ്, കർമ്മ.

ഏദയം എന്നതു രക്താശയമാണു.
ഒരു പൊള്ളയായ അവയവമാകുന്നു.
ഇതിൻ്റെ ആകൃതി മിക്കവാറും വാഴ
ക്കുമ്പുപോലെയിരിക്കും. നാലറ്റകളുണ്ട്.

ഏദയഗേമ-മനസ്സിനു ഇണങ്ങിയ, ഏറ്റ
പ്പത്തിൽ മനസ്സിൽ ചേരുന്ന, യുക്തമാ
യുള്ള.

ഏദയംഗമം-യുക്തിയുക്തമായ വാക്യ്.
മറ്റൊരു പദ്യായം ‘സംഗമം’.

ഏദയസ്ഥാനം-നേഷ്യ്.

ഏദയാലു, ഏദയവത്-വി. നിഷ്ക
കമായ മനസ്സോടുകൂടിയ.

ഏദയാകൻ-നിഷ്കകമനസ്സോടു കൂടി
യവൻ.

ഏദിസ്പൃക്-ഏദയത്തെ സ്പർശിക്ക
ന്നത്, ഇഷ്ടമുള്ളത്, വികാരങ്ങളെ ഉ
ണ്ടാക്കുന്നതു്.

ഏദ്യ-വി. മ. മനസ്സിൽ സന്ദേശമു
ണ്ടാക്കുന്ന, പ്രിയമുള്ള. ട. നല്ല. ന.
ഏദയത്തിനെ സംബന്ധിച്ച.

ഏദ്യഗന്ധം-വിഷ്കം.

ഏദ്യം-ഏദയത്തെ അടക്കംവരുത്തുന്ന
തിനുള്ള ഒരു മന്ത്രം.

ഏദ്യാ-വൃദ്ധി എന്ന മരണം.

ഏദ്വിണ്ഡം-ഏദയം.

ഏദ്വോഗം-മ. നേഷ്ഠിതകത്തുണ്ടാകുന്ന
ഒരു ഭീനം. ട. ദുഃഖം. ന. പ്രേമം.

ഏല്യാസം-മ. നേഷ്ഠിരിച്ചത് എന്ന
സുഖക്കേട്. ട. ദുഃഖം.

ഏദ്യൻ-കാമദേവൻ.

ഏഷിത-വി. മ. സന്ദേശിച്ചു. ട.
അതുകൊണ്ടുട്ട. ന. ഇച്ഛാഭംഗംവന്ന.

ഏഷികം-ഇന്ദ്രിയം.

ഏഷീകേശൻ-വിഷ്ണു ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ നിയന്താവ്, സംക്ഷ, ഇശൻ. സൂത്ര ചന്ദ്രരൂപനായിരിക്കുന്ന യാതൊരുവൻറെ കേശങ്ങൾ (രശ്മികൾ) മഗത്തിനു നൽകുന്ന ചെട്ടുനൂറുവോ അവൻ ഏഷീകേശൻ.

ഏഷ്ടം-വി. സന്തോഷിച്ച, സന്തോഷമുള്ള.

ഏഷ്ടത-പ്രസന്നത.

ഏഷ്ടി-മ സാന്തോഷം. റ. സുഖം. ന. അറിവ്

ഘോ

ഘോ-അ. സംബോധനവചകം, അല്ലയോ, ഘോടം.

ഘോതി-മ. ആയുധം. റ. ആഭിപ്രായശ്ശി. ന. അഗ്നിമുഖം.

ഘോതു-കാരണം.

ഘോതുക-വി. കാരണമാം.

ഘോതുകം-മ. കാരണം. റ. ഭരായുധം.

ഘോതുക(ത്വം)-കാരണമായ വേദിക്കുന്നതു്.

ഘോതുകപ്രക്ഷി-ഭരണകാരം.

ഘോതപതിശയോക്തി-ഭരണകാരം.

ഘോതപന്തരേണ - അ. മരണകാരണമാൽ.

ഘോതപഥന്തരി - അപഹ്നതി എന്ന അഭകാരത്തിൽപ്പെട്ടതു്.

ഘോതകന്ദലം-പവഴം.

ഘോതകരൻ, ഘോതകത്യാ-കട്ടാൻ

ഘോക്രൂടം-കിംപുതകവക്തൃലുള്ള ഒരു പവതം. (മേന്മവന്നു ഹിമവരണം മരണ്യ).

ഘോമകേശൻ-ശിവൻ.

ഘോമചന്ദ്രൻ-ഒരു സംസ്കൃത അകാരാഭിഷ്ടകർത്താവ്.

ഘോമചന്ദ്രാചാർയൻ-ഒരു സംസ്കൃതകവി. ജൈനനാണ്. മഹാവീരസ്വരൂപിസ്തോത്രം ഉണ്ടാക്കി.

ഘോമദൃശ്യകം അന്തിവൃക്ഷം.

ഘോമന്തം-ആമൃതങ്ങളിൽ ഒന്ന്, ഇലാഞ്ചല വെളുത്ത പ്രതിപദം മുതൽ ധനുവിലെ കറുത്തവായുവരെള്ള കാലം. ബലത്തെ വലിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

ഘോമവൃഷ്ടം-മ. ചെമ്പകം. റ. അശോകവൃക്ഷം. ന. ചെമ്പത്തതി. ട്. നാഗപ്പുവ്.

ഘോമവൃഷ്ടിക-മ ചെമ്പകം. റ. മഞ്ഞക്കുമ്പഴി.

ഘോമം-മ. പൊന്ത്. റ. നിബന്ധം, ശക്തി. ന. നാഗപ്പുവ്. ട്. പൊന്നിനെ സംബന്ധിച്ച വിശേഷങ്ങളുവ്.

ഘോമമോല-അമരൻ രാജ്യം.

ഘോമശഖേൻ-വിഷ്ണു.

ഘോമമലൻ-കട്ടാൻ.

ഘോമ-ഒരു അപ്സരസ്ത്രീ. റ. സുന്ദരി.

ഘോമംഗം-മ. സിംഹം. റ. ചമ്പകം. ന. മേന്മപവതം.

ഘോമംഗൻ-മ ഗന്ധൻ. റ. ബ്രഹ്മാവ്. ന. വിഷ്ണു.

ഘോമംഗ്രി-മേന്മമേന്മപവതം.

ഘോമംവ്-മ. പൊന്ത്. റ. ബുധൻ.

ഘോമിഷ്ണു-മ. ബലവിക്കത്തം. റ. നിബന്ധിക്കുന്നു.

ഘോമ-വി. ഉപേക്ഷിക്കുന്നു.

ഘോമം-പോത്തു്.

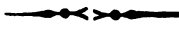
ഘോമംവൻ-മ. ഗണപതി. ശിവൻറെ അടുക്കൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. റ. അഹങ്കാരമുള്ള പട്ടയംമുടി. ന. പോത്തു്.

ഘോമം മഞ്ഞൾ.

ഘോമം-മ. ഹവയവിശേഷം, ഞ്ഞോരരസക്കാര്യങ്ങളെ വേദങ്ങളോ, വികാരസ്ഫുടത. (വിചാരസം നോക്കുക). റ. നിഖാവ്. ന. തിന്മ.

ഘോമം-മ. നിന്മ. റ. ഞ്ഞോരരസക്കാര്യങ്ങളെ.

ഹേലി—മ. സൂര്യൻ. ഹ. തൃശ്ശൂർവി
 ലാസം.
 ഹേഹം, ഹേഹാ, ഹേഹിതം-കരി
 രക്കരച്ചൽ.
 ഹേഹി-കരിര.
 ഹേഹേ-ഈ. (വിളിയിൽ പ്രായംഗം).

ഹൈ

ഹൈ-ഈ. (വിളിയിൽ പ്രയോഗം).
 ഹൈതുക-കരണമായ.
 ഹൈമ-വി. മ. ഹേമത്തോടു (സ്വപ്ന
 തോടു) ചേർന്നു, സ്വപ്നമായുള്ള. ഹ. ഹി
 മത്തോടു (മത്തോടു) ചേർന്നു.
 ഹൈമന-വി. മ. തണുപ്പുള്ള. ഹ. മ
 ത്തുകാലത്തോടു ചേർന്നു. ന. മത്തു
 കാലത്തുണ്ടാകുന്ന.
 ഹൈമനം-മ. മകരമാസം. ഹ. മത്തു
 കാലം.
 ഹൈമൻ-ശിവൻ.
 ഹൈമന്ത-പോൽനിറമുള്ള ഒരുവക
 മുല്ല.
 ഹൈമന്തിക-ഹേമന്തകാലത്തെ സം
 ബന്ധിച്ച.
 ഹൈമം-മ. ഉറച്ചു മത്തു. ഹ. മത്തു
 വേളം. ന. നീലവേളം.
 ഹൈമവതം-മ. ഹേമവന്ധം. ഹ. ഹ
 ഒരു വിഷം.
 ഹൈമവതീ-മ. പാർവ്വതി. ഹിമവാ
 നെ സംബന്ധിച്ച. ഹ. വേളത്തു വയ
 യ്ക്കു, വയയ്ക്കു. ന. കടക്കു. ഹ. മലഹ
 ഹമ. ഹ. ഗംഗ. ന. വചിയ ഹേമ
 ഹ അരണകം.
 ഹൈയംഗവീനം--ഇന്നലെ കറന്ന
 പാൽ കാച്ചി ഉറവീട്ടി ഇന്ന് അതു
 കടത്തുണ്ടാകുന്ന വെണ്ണ നെയ്യ്.
 ഹൈരന്ധ്രവാസസ്ത്വ-രേസ്രം.
 ഹൈരാക്കി-ഗ്. ഭവേദികരണകൃതം.
 വിശ്വംസിക്ഷയും പട്ടകാരേയും മെ
 ത്രാന്താരേയും ഒരു അതിമെത്രാൻ

ഈ പാത്രീയാക്കീസിൻറെയെ കീ
 ഴിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന ഭരണരീതി.

ഹൈരികൻ-കള്ളൻ.
 ഹൈരയൻ-യുക്തത്തിൽ ജനിച്ച
 ശത്രുതിയുടെ പുത്രൻ.

വീരഹവ്യൻ എന്നും പറയും. ഇദ്ദേ
 ഹം രവസ്സുകൊണ്ടു ഭട്ടവിൽ ബ്രാഹ്മ
 ബൃത്തേ പ്രാപിച്ചു. ബ്രാഹ്മണ്യം പ്രാ
 പിച്ചതിൽ പിന്നെയും ഒരു പുത്രനങ്ങാ
 യി. ചേർ-ഗൃഹസമഭൻ.

ഹ. യദുവിൻറെ പുത്രൻറെ പേരത്രൻ.
 ന. കാൽവീര്യംകൊള്ളൻ.

---:0:---

ഹോ

ഹോ-ഈ. (ചോദ്യത്തിലും വിളിയിലും
 പ്രയോഗം).
 ഹോഡം-ചങ്ങാടം.
 ഹോഡം-തോണികൾ, മോഷ്ടിച്ച വസ്തു
 കൾ.
 ഹോതാവ്-മ. ഹോമിക്കുന്ന ആൾ.
 ഹ. യോഗചെയ്യുന്നവൻ. ന. അഗ്നി.
 ഹോത്രം-മ. ഹോമബലിക്കായി നിശ്ച
 യിച്ച വസ്തു, ഉരക്കി അരിച്ച നെയ്യും
 മറ്റും. ഹ. ഹോമം.
 ഹോത്രം-മ. യോഗം. ഹ. സൂക്തി.
 ഹോത്രീയൻ-ഹോമിക്കുന്ന ആൾ.
 ഹോത്രീയാ-ഹോമിക്കുന്ന മുറി.
 ഹോമധാന്യം-മ. ഹേളം. ഹ. യവം.
 ഹോമധേനു-ഹോമത്തിന്നുവേശ്യമുള്ള
 നെയ്യ് മുതലായതു കൊടുക്കുന്ന പശു.
 (ഹോമത്തിന്നുവേണ്ടിയുള്ള പശു ഹേനു
 വിഗ്രഹം).
 ഹോമം-അഗ്നിയിൽചെയ്യുന്ന ഒരുകർമ്മം.
 ഹോമി മ. നേന. ഹ. വേളം. ന. കീ.
 ഹോമി-ഹോമിക്കുന്നവൻ.
 ഹോമിക്കുന്നു - ഹോമത്തിൻറെ രീതി
 അനുസരിച്ചു തീയിലിട്ടു ഹേരിപ്പിക്കുന്നു.
 ഹോര-മ. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ വച്ചു
 മുഖ്യമായ ഭാഗം. ഹ. ഹഗം (രാശ്യങ്ങൾ)

ന. രാശിചക്രത്തിലെ ഒരടയാളത്തിന്റെ ആരംഭം. ര. അഹോരാത്രം, ഒരു ദിവസത്തിന്റെ ൨൪-ൽ ഒരുപങ്കു്.
 ഉ. ഒരു രാശിയെ രണ്ടാക്കി ഭാഗിച്ചു ലുണ്ടാകുന്നതു. എ. ഒരു വര.

ഹോരാഫലം-ജാതകഫലം.

ഹിമാശാന-മ. ദൈവത്തിനു സ്തുതി.

ഉ. ക്രിസ്തു യേശുവുമായിച്ചേർന്നു ഏഴന്ന ജീവിക്കുന്ന കൊണ്ടാടുന്ന ദിവസം, പുനരുത്ഥാനത്തിന്റെ തലേ തായ രാത്രി.

ഹിമാഹിമം-അ. (വിളിയിലും നദിയിലും പ്രയോഗം).

ഹിമം

ഹിമം-അ. നിന്ദ, ചോദ്യം ഇവയിൽ പ്രയോഗം.

ഹിമം-ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷ.

ഹിമം-ഹിമം — ദിവ്യോദ്യാനത്തിലുള്ള നിത്യവൃത്തികളായ കമ്പുകൾ.

ഹിമം

ഹിമം-ഇന്നലെ.

ഹിമം-വി. ഇന്നലെ നാൾ സംബന്ധിച്ചു.

ഹിമം

ഹിമം-മ. ആററിൻമുഴി, കയം.

ഹിമം-പ്രാണിനം പ്രസന്നതായാട്ടുകൂടിയിരിക്കുന്ന ഒരവസ്ഥയുണ്ടു്.

ഹിമം-ഉ. രജി.

ഹിമം-മ. നദി, ഉ. മിന്നൽ.

ഹിമം-പ്രസിഷ്ടം-മുതൽക്ക.

ഹിമം-വി. മ ശബ്ദിച്ചു. ഉ. മുതൽക്ക.

ഹിമം-നിമുഖം-നിമുഖം.

ഹിമം-വി. നിമുഖം, വളരെ ചെറുതായ.

ഹിമം-വി. നിമുഖം, ചൊക്കിയില്ലാത്ത. ഹിമം > < ഭിമം.

ഹിമം-മുണ്ടൻ.

ഹിമം-(വ്യംകരണത്തിൽ) സ്വരങ്ങളിൽ ഒന്ന്. (വൃത്തശാസ്ത്രത്തിൽ) ചുവ.

ഹിമം-പ്രസപ്തപഞ്ചികം-കാരിയ, മൂവിയ, ചെറുവഴുതിന; ഞെരിഞ്ഞിൽ, വെളുത്തമുണ്ട.

ഹിമം-പ്രസപ്തവ്യു(മു)ക-ആനക്കുറുത്താടി.

ഹിമം-പ്രസപ്തവാശിമം-നന്നേ ചെറിയ കോയും മുരട്ടുമാലുള്ള ചെടി.

ഹിമം-പ്രസപ്തം-മ. ഒരു മരണ. ഉ. നീളംകറഞ്ഞ അവയവം.

ഹിമം-ശബ്ദം.

ഹിമം-വി. ശബ്ദിക്കുന്നു.

ഹിമം-നി-മ. മിന്നൽ. ഉ. വളയം. ന. നദി. ര. ഇടനമരം.

ഹിമം-മ. മുതൽക്ക. ഉ. ചെറിയതുക. ന. ശബ്ദം.

ഹിമം-പഞ്ച, നാണം.

ഹിമം-പഞ്ച, അടക്കം. യം, പേടി.

ഹിമം-മ. അരക്ക. ഉ. വെളുത്തീയം. ന. ചുട്ട. ര. പഞ്ച. ഉ. യം.

ഹിമം-വി. പഞ്ചിച്ചു.

ഹിമം-വി. പഞ്ചിച്ചു.

ഹിമം-പ്രോബ്രോ(ല)ം-ഇന്ദ്രവേരി.

ഹിമം-പഞ്ച.

ഹിമം-പ്രോബ്രോ(ല)ം-ഇന്ദ്രവേരി.

ഹിമം

ഹിമം, ഹിമം, ഹിമം-സന്ദേശം.

ഹിമം-സന്ദേശം,

ഹിമം-വി. ഹിമം, സന്ദേശം

ഹിമം-ഇന്ദ്രവേരി.

ഹിമം-മ. വിളി. ഉ. ശബ്ദം.

ഹിമം

(‘ര’ കഴിഞ്ഞു ‘റ’ വരകളുള്ളതും)

റ-ഹിമംകളിൽ ഒരക്ഷരം.

റ-ഹിമം-അക്ഷര(വ)ടി. (അറബിഭാഷ)

റബ്രി-ഇന്ദ്രവേരി. (അറബിഭാഷ).

റമ്പാൻ-സമ്പ്രദായം.
 റദ്ദാക്കുന്നു-വേണ്ടെന്നു വയ്ക്കുന്നു.
 റവ-വളരെ ചെറിയ ഉരുണ്ട സംധാനം.
 റവുക്ക-സ്രീകൾ ധരിക്കുന്ന ഒരുതരം ചെറിയ ഉടുപ്പ്.
 റാക്കി - വെള്ളപ്പൊക്കത്തു മുളക്കുന്ന ഒരു കരേ.
 റാബ്ബിൻ-ഭരതം ക്ഷി.
 റാബ്ബിൻ-പത്തു മുതലായ പക്ഷികൾക്കു നേർക്കി പഠനാവശ്യം ചെറിയമുളക്കു കൽ നഖത്തിൽ കോർത്തുകൊണ്ടു പോകുന്നു.
 റാജി-ക്ഷത്രിയന്മാരുടെ ഒരുസ്ഥാനപ്പേര്.
 റാട്ട്-നൂലുചുറ്റുന്ന ഒരു യന്ത്രം.
 റാണി - രാജ്യഭാരംചെയ്യുന്ന രാജസ്രീ, രാജ്ഞി.
 റാത്തൽ - ആറേകാൽ പലം. (അറബി ഭാഷ).
 റാൻ, ഇറാൻ-കല്ലനപോലെ, ഉരുതരവുപോലെ, ആദരവുള്ള സമ്മതത്തെ കാണിക്കുന്ന ഒരു വ്യാക്ഷേപകപദം.
 റാവത്തു-കതിരക്കാരൻ, (രാകത്തൻ)
 റാവുത്താൻ-മനോഹരമായ ഒരു സ്ഥാനപ്പേര്.
 റാസ-(സ) ആഘോഷമായ സുറിയാനി കർമ്മം.
 റാഫത്ത്-സമാധാനം, സുഖം. (അറബി ഭാഷ).
 റിക്കാട്ട്-രേഖാവിവരം.
 റുമാൽ-ഉറുമാൽ, കൈപ്പേപ്പർ.
 റൂ(ഉറ)ശമാ-(സ). ആശീർവാദം.
 റൂശു വടക്കെ അററത്തുള്ള ഒരു വലിയ രാജ്യം.
 റൂഹാദക്കിദ്(ദി)ശാ-(സ). ആശ്വാസപ്രദൻ, പരിശുദ്ധാരൂപി, ത്രിത്വത്തിലെ മൂന്നാമത്തെ ആൾ.

റെഗുലേഷൻ-അഭാവവും പോലീസും സംബന്ധിച്ച രാജ്യകാര്യങ്ങൾ നടത്തേണ്ടുന്ന നീതികളെക്കുറിച്ചു രാജാവു നിശ്ചയിച്ചെഴുതിയ കോർട്ടുകളിലും മറ്റും സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന ഒരു പുസ്തകം.
 റെഡി-ഭരണം, തയ്യാർ.
 റെപ്പോർട്ട്-ബോധിപ്പിക്കൽ. (Report).
 റെന്ത-വസ്തുക്കളുടെ അററത്തു തൂണിപ്പിടിക്കുന്ന ഒരുമതിരി നേരിയതരം ഉണി വേല.
 റൊട്ടി-ഒരു പലഹാരം.
 റൊട്ടി ഈ നാട്ടിൽ പേരറ്റുയിസുകൻ മുഖാന്തരം നടപ്പായ ഒരു അപ്പമാണ്.
 റോട്ട്-ചഴി.
 റോസ് - സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ രാത്രി കാലങ്ങളിൽ കടികളുടെ രക്ഷക്കുവേണ്ടി ചുറ്റിനോക്കുക. (പോട്ട്തീസു ഭാഷ).
 റോപ്പ-ഒരു വലിയ ഭൂഖണ്ഡം, യൂറോപ്പ്.
 റോമാ-പഴയ ക്രൂരകാരുടെ മുഖ്യസ്ഥലം.
 റിപിക്രമം-രീ & റീ = ക്).

ഉ

ഉ-37 വൃഷണനങ്ങളിൽ ഒന്ന്, ഒരു ചില്ലി.
 ഉതപം-ദിവ്യതപം, മായംസംബന്ധം; ജ്യോതിസ്വരൂപം.
 'ഉതപംകലന്നി ഉലകാരത്തിനപ്പരിച്ച്' (ഹരിനാമകീർത്തനം).
 ഊ
 (ക-യുടെ അവസാനത്തിൽ നോക്കുക).
 ഴ
 ഴ-37 വൃഷണനങ്ങളിൽ ഒന്ന്, ഒരു ചില്ലി (ലിപിക്രമം-ഉ & ഴ = ഊ).

This PDF edition is generated from the scanned images of Śabdatārāvali, volume 2, edition 2, made available by a team of volunteers comprising of Shiju Alex, Byju Ramakrishnan, VS Sunil, Vishva Prabha and Benjamin Varghese. This can be downloaded or read online at <http://stv.sayahna.org> under the terms of Creative Commons Attribution-ShareAlike License.

Sayahna Foundation, JWRA 34, Jagathy, Trivandrum 695014 • info@sayahna.org